

[Weikop.]

om en vis betaling ved kontraktens underskrivelse, en vis betaling ved afsendelsen og fuld betaling af resten ved den endelige levering. Når danske virksomheder må yde langtløbende kreditter, forstår jeg meget vel, at der ved ydelsen af garanti kan opstå en øget risiko for tab. Jeg er imidlertid enig i, at man skal strække sig så vidt, som det er forsvarligt, med ydelsen af garantier, hvis det kan fremme eksporten. Jeg vil gerne tilføje, at kreditten og garantien på den anden side nødtigt skulle bruges til en indirekte finansiering af udenlandske virksomheder. Jeg forstår, at den højtærede handelsminister er opmærksom herpå, og jeg forstår, at handelsministeriet viser den største omhu ved bedømmelsen af de udenlandske køberes hele økonomiske forhold.

Ved langtløbende kreditter, som der nu her er tale om, vil kreditgarantien selvsagt blive afviklet over en tilsvarende lang periode, og det må efter min mening betyde, at der med de 200 mill. kr., der nu foreslås i lovforslaget, ikke vil kunne ydes garanti for en nær så stor omsætning, som når kreditydelsen er kortvarig; med andre ord, cirkulationen bliver mindre, og spørgsmålet bliver derfor, om de 200 mill. kr. vil vise sig at være tilstrækkeligt. Når jeg ønsker at sige det uden at stille forslag om, at beløbet forhøjes, skyldes det, at jeg gerne vil understrege den vægt, jeg lægger på eksporten og på eksportforøgelsen. For mig står det sådan, at man fra statens side bør støtte enhver eksportbestræbelse, fordi vi formentlig alle er enige om, at eksporten er en af forudsætningerne for produktionsforøgelse og beskæftigelse her i landet.

Selvfølgelig vil langtløbende kreditter til udlandet betyde øgede tilgodehavender af udenlandsk valuta, og det er der i og for sig ikke noget særlig betænkeligt ved under forudsætning af, at man ikke får dubiose fordringer på udlandet. Jeg vil også tro, at de tilgodehavender, vi får i udlandet for vore eksportvarer, i nogen grad — jeg vil gerne understrege, at jeg udtrykkeligt siger „i nogen grad“ — kan afbalanceres med den kredit, som udenlandske virksomheder nødsages til at yde deres danske aftagere. Danske aftagere af udenlandske maskiner, anlæg og råvarer må også kunne stille krav om langtløbende kreditter, således at der kan opstå en vis balance også i

valutamæssig henseende; for hverken kommunerne landet over eller erhvervsvirksomheder er, med visse undtagelser, i samme grad afhængige af de af sælgeren stillede betingelser, som de var tidligere.

Her i landet er det jo en hovedregel — i hvert fald er det helt almindeligt —, at en indgået kontrakt skal overholdes. Mange store kontrakter, der er afsluttet med udlandet, har indeholdt forbehold med hensyn til bevægelser i arbejdsløn og råvarepriser for at sikre, at leverandøren hverken får tab ved opadgående bevægelser eller gevinst ved nedadgående bevægelser, men kontrakten overholdes, uanset om andre og billigere tilbud skulle fremkomme efter kontraktens indgåelse. Nu ser jeg af bemærkningerne til lovforslaget, at der har været aftagere, der er sprunget fra, fordi de senere har kunnet købe billigere i andre lande. Selvom jeg er klar over, at det kan være svært under alle forhold at få kontrakterne opfyldt, må jeg gå ud fra, at kontrakter eller ordrer, hvorpå der ydes eksportgaranti, er af en sådan beskaffenhed, at det vil være overordentlig vanskeligt for køberen at springe fra eller løbe fra sine økonomiske forpligtelser.

Som forholdene har udviklet sig, kan vi ikke komme uden om, at vi ikke alene skal konkurrere på priser og levering, men også på kreditydelse, og derfor er det afgørende, at vi kan yde erhvervene en lige så god eksportgaranti, som andre lande yder deres erhverv. Det forekommer derfor mig, at der her ikke er tale om lapperier, men at man med eksportkreditloven, administreret forsvarligt, yder erhvervene en god støtte, og jeg skal derfor anbefale lovforslaget, således at eksportkreditten forhøjes til 200 mill. kr.

Skytte: På mit partis vegne kan jeg tiltræde lovforslaget, fordi vi mener, det er nødvendigt at opretholde og udvide eksporten til en lang række lande. Hidtil har loven virket godt, virket efter sin hensigt, og tabene i kraft af loven har været meget små. Dette sidste hænger måske sammen med, at der hidtil har været forholdsvis gunstige tider for eksporterhvervene. Der er måske noget om, at vi nu står ved et vendepunkt, som vil kunne bevirke, at loven i fremtiden vil indebære en vis risiko, hvad der er grund til at pege på ved denne lejlighed. Denne risiko beror vel mest på